

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimukseen ehdotetut keskeiset muutokset

Tähän dokumenttiin on koottu keskeiset ehdotetut muutokset HSL:n perussopimukseen.

Luku 1 Jäsenkunnat ja tehtävät

- 1) Muutettu luvun nimi "Yleistä" muotoon "Jäsenkunnat ja tehtävät"
- 2) Perustajakunnat ja jäsenkunnat siirretty omaksi pykäläkseen
- 3) 3 §:n (tehtävien toteuttaminen) sisältö viety muihin kohtiin
- 4) Peruspääomaa koskeva 6 § ja jäsenkuntien osuutta varoista ja vastuutta veloista koskeva 7 § siirretty lukuun Talous
- 5) Lainsäädäntöviittaukset päivitetty muuttuneen lainsäädännön mukaisiksi
 - a. joukkoliikennelaki päivitetty liikennepalvelulaiksi
 - b. kuntalain pykälät päivitetty vastaamaan ajantasaista lainsäädäntöä
- 6) Kuntayhtymästä eroaminen siirretty luvusta 7
 - a. lisätty myös toimintamalli tilanteessa, jossa kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen (kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 8 mukaisesti oltava perussopimuksessa)
 - b. poistettu "Kunta voi erota kuntayhtymästä myös luovuttamalla peruspääomaosuutensa toiselle kunnalle yhtymäkokouksen päättämien perusteiden mukaisesti."
- 7) Lisätty 2 §:ään selkeyttävä maininta: "Kuntayhtymä voi olla osakkaana sellaisissa osakeyhtiöissä ja jäsenenä muissa yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tehtäväalaa."
- 8) Lisätty kuntayhtymän tehtäviin 2 §:ään pikaratikka uudeksi kulkumuodoksi
 - a. "päättää ja hankkii toimialueensa bussi-, raitio-, pikaraitio-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut"

Luku 2 Johtamismalli

- 9) Muutettu luvun nimi "Johtamis- ja toimintaperiaatteet" muotoon "Johtamismalli"
- 10) Toiminnan suunnittelua koskevasta 10 §:stä on poistettu tarkka strategian sisältö: "Strategiassa määritellään kuntayhtymän visio, arvot, strategiset päämäärät ja mitattavat tavoitteet"

Luku 3 Yhtymäkokous

- 11) Siirretty tänne lause: "Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymäkokous"
- 12) Yhtymäkokousedustajat omaksi pykäläkseen 11
- 13) Muutettu "Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa" muotoon "ellei **erityisen painavasta** syystä"
- 14) Lisätty "yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus"
- 15) Poistettu yhtymäkokouksen tehtäviä koskevasta pykälästä:
 - a. maininta tilintarkastajien pätevyyksistä (ei tarve määritellä perussopimuksessa)

- b. viittaus muiden ohje- ja johtosääntöjen hyväksymisestä
- a. rahastojen perustamisesta ja niiden säännöistä päättäminen jäsenkuntien suostumuksella -> muutettu muotoon: tytäryhtiöiden tai omaan pääomaan kuuluvien rahastojen perustaminen ja purkaminen sekä näiden rahastojen säännöistä päättäminen
- c. valtiosuukausien kohdentaminen

Luku 4 Hallitus ja toimitusjohtaja

- 16) Muutettu luvun nimi "Hallitus" muotoon "Hallitus ja toimitusjohtaja"
- 17) Lisätty 15 §: " Hallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin kuntalaissa ja muussa lainsäädännössä säädetään sekä perussopimuksessa ja hallintosäännössä määrätään."
- 18) 16 §: kirjattu nykyinen käytäntö perussopimukseen: jokainen jäsenkunta voi nimittää asiantuntijaedustajan hallitukseen
 - a. aiemmin oikeus ollut niillä jäsenkunnilla, jolla ei ole hallituksen jäsentä tai varajäsentä, mutta käytäntönä ollut jo kaksi hallituskautta, että jokaisella jäsenkunnalla oikeus nimetä asiantuntijaedustaja
- 19) 17 §: hallituksen tehtävältä karsittu yleistoimivaltasäännökseen sekä keskeisimpiin tehtäviin; tarkempi määrittely hallintosäännössä
- 20) Erillinen pykälä "kokoontuminen ja esittely" poistettu
- 21) 18 § vuosikertomuksen antamisesta poistettu
 - a. toimintakertomus ja tilinpäätös lakisääteiset
- 22) Lisätty toimitusjohtajaa koskeva 18 §
- 23) 19 §: nimenkirjoittamisoikeus määritetään hallintosäännössä
 - a. käytännössä ollut sama kirjaus jo nyt hallintosäännössä; kuuluu hallintosääntöön, joten perussopimuksessa jatkossa vain viittaus

Luku 5 Talous

- 24) Jaettu entinen "Talous sekä hallinnon ja talouden tarkastus" omiksi luvuikseen
- 25) Peruspääomaa koskeva 20 § siirretty tänne 1 luvusta
 - a. lisätty: "Uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään se on velvollinen maksamaan peruspääomaosuuden, jonka suuruus on liittyvän jäsenkunnan asukasluvun suhde kuntayhtymän kaikkien jäsenkuntien yhteenlaskettuihin asukaslukuihin. Peruspääomaosuutta määritettäessä asukaslukuina käytetään liittymishetkeä edeltävän vuodenvaihteen tilastokeskuksen virallisia asukaslukuja. Uuden jäsenkunnan tulee maksaa peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä."
- 26) 22 § Taloussuunnitelma-pykälän nimi muutettu Toiminta- ja taloussuunnitelmaksi
 - a. muutettu lausuntoaikatauluja: 15.6. -> 1.6. ja 31.8. -> 10.9.
- 27) Lisätty 23 § Talouden ja toiminnan seurantarjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille
 - a. kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 11 mukaisesti oltava perussopimuksessa
- 28) Lisätty 24 § Tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely
 - a. Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymäkokous voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

- 29) Lisätty 25 § Alijäämän kattaminen
 - a. kuntalain 56 §n 1 momentin kohdan 10 mukaisesti oltava perussopimuksessa
- 30) Poistettu "Tilinpäätöksen allekirjoittavat hallituksen jäsenet, kuntayhtymän toimitusjohtaja ja talousjohtaja"
 - a. nykyaikaistettu terminologiaa
- 31) Pykälä siirretty lukuihin 6 ja 7
- 32) Poistettu 28 § "Tarkempien määräysten antaminen" turhana

Luku 6 Toiminnan ja investointien rahoitus

- 33) Omaksi luvukseen entisestä "Talous sekä hallinnon ja talouden tarkastus" -luvusta
- 34) Muutokset: 27 § Toiminnan rahoitus sekä lipputulojen kulujen jakaminen
 - a. lisätty "Siltä osin kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat jäsenkunnat kuntayhtymälle talous- ja toimintasuunnitelman mukaisesti kuntaosuutta, jolla katetaan kullekin jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa jäsenkunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa. Mikäli jäsenkunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on jäsenkunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina jäsenkuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa."
 - b. korvattu lipputulo-kappaleen alla oleva lause "Henkilökohtaiset arvo- ja kausiliput kohdistetaan matkakorttijärjestelmän tietojen mukaan, muut liput joko suoraan ao. kunnalle tai henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen." lauseella "Lipputulot kohdistetaan kunnille järjestelmistä saatavan kuntalaisuustiedon ja lippulajin perusteella. Ne lipputulot, joita ei voida kohdistaa suoraan kunnille, kohdistetaan henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen".
 - c. muutettu tummennettu teksti: " Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu **HSL:n keräämiin myynti- ja asiakastietoihin** (ennen: matkakorttijärjestelmän keräämiin tietoihin) tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin"
 - d. lisätty tummennettu teksti: " Suunnitelmassa otetaan huomioon mm. suunnitelmakauden merkittävien joukkoliikennehankkeiden arvioitu toteutuminen **ja niiden sekä aluekehityksen myötä muuttuvat matkustajamäärät.**"

Luku 7 Hallinnon ja talouden tarkastus

- 35) Siirretty tarkastuslautakuntaa ja hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat omaksi luvukseen 7. Sanamuotoihin teknisiä päivityksiä, kun poistettu maininta johtosäännöistä
- 36) Lisätty 32 § sisäisen tarkastuksen toiminnosta

Luku 8 Purkaminen ja loppuselvitys

- 37) Lisätty omaksi luvukseen (ennen luvussa Muut säännökset)
- 38) Lisätty maininnat loppuselvityksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden käsittelystä purkautumisen yhteydessä
 - a. kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 9 mukaisesti oltava perussopimuksessa

Luku 9 Voimaantulo

- 39) Lisätty omaksi luvukseen (ennen luvussa Muut säännökset)

Poistettut luvut

- 40) Poistettu Päätöksenteko-luku ja siirretty oleellinen sisältö muihin lukuihin
 - a. esim. päätöksenteko yhtymäkokouksessa suhteellisilla äänimäärillä ja niiden enemmistöllä
 - b. hallituksen päätöksenteon osalta asiat ovat kuntalain pykälissä 104 (äänestys) ja 105 (vaali)
- 41) Poistettu Muut säännökset -luku ja siirretty sisältö muihin lukuihin